

ZPRAVODAJ

SPOLEČNOST SBĚRATELŮ KNIHTISKOVÝCH VYDÁNÍ ČS. ZNÁMEK

ČÍSLO: 34

ROČNÍK 1994

OBSAH:

	Strana
Holubice - 10 hal zelená	2 - 3
Holubice 5 hal TD pro se- šitkové vydání	4 - 5
Holubice - určení TD re- tuše na ZP 33, var. A	6
CR 40 hal - varianty retu- ší na ZP 60	7, 8, 17,
OR 60 hal - VK na 33 a 33 ZO	9 - 16
Hradčany 20 hal zelená - náhodná vady	18
Hradčany V, - pokračování	19 - 23

Zpravodaj společnosti sběratelů knihtiskových známek je neprodajnou tiskovinou, vydívanou pouze pro vnitřní potřebu členů společnosti. Je vydáván nepravidelně, zpravidla 4x ročně. Za redakční úpravu odpovídají a na přípravě se podílejí členové společnosti.

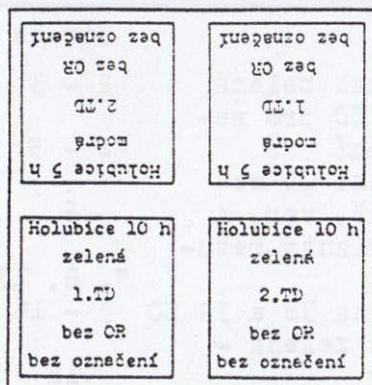
Rukopisy, články, připomínky, nové poznámky či jinou ko-
respondenci posílejte na adresu :

Jindřich Láta 1, Mařatková 916, 142 00 Praha 4

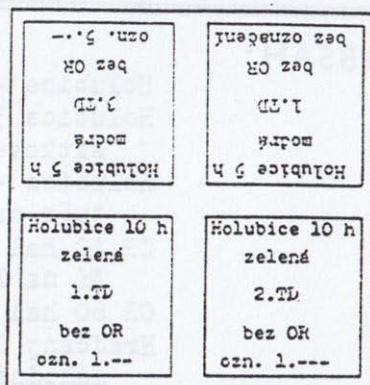
H O L U B I C E 10 h, zelená

Po zesnulém příteli Hedvičákovi jsem se ujal dokončení jím rozpracované studie Holubice 10 h, zelená. Její zpracování ve formě studijní filatelistické příručky si mohli členové naší Společnosti objednat v rámci edičního plénu na rok 1994 a proto budou dále uvedeny jen stručné závěry.

Známky Holubice 10 h v zelené barvě byly tištěny pouze ze dvou TD. Tímto opravuji tvrzení v Monografii, která udává tisk ze čtyřech TD. Obě použité TD byly umístěny ve dvou čtyřdeskových tiskových formách, které současně sloužily i k tisku známek Holubice 5 h v modré barvě. Jejich schematické uspořádání je na obr. 1a, resp. 1b.

Obr. 1a

Obr. 1b

Tiskové desky nominální hodnoty 10 h byly v TF podle obr. 1a bez jakéhokoliv označení, při použití v TF podle obr. 1b byla 1. TD označena jedním, resp. 2. TD dvojím přerušením desetinné pomlčky za číslicí 1.- v počítadle pod ZP 91 (obr. 2a, resp. 2b). TD pro tisk známek Holubice 10 h použité v obou TF jsou, podle výsledků studia odchylek v obrazu s kresbě známky na jednotlivých zn. polích, identické. Pro 1. TD je charakteristický výskyt výrazné DV na zn. poli 86 (obr. 375 v Monografii).

Obr. 2a

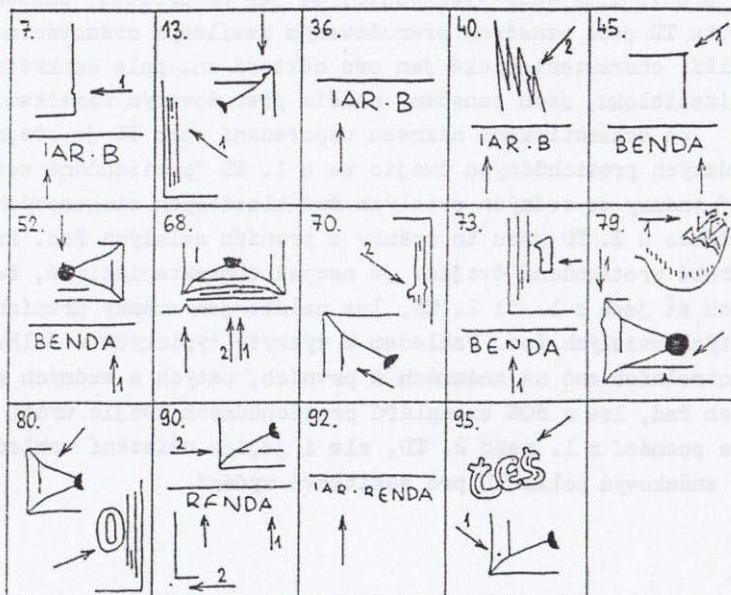

Obr. 2b

V Mohografii uvedený náklad 50 milionů kusů byl zřejmě odhadnut podle mylného předpokladu o použití čtyř TD, dvěma skutečně použitým odpovídá náklad zhruba poloviční.

Studiem dostatečného množství známkového materiálu bylo zjištěno, že na 14-ti zn. polích se nachází vady negativu, na schematu jsou označeny šipkami bez označení. Kontrolní vady nacházející se na 1. TD jsou označeny šipkou s číslicí 1 a vady charakteristické jen pro druhou TD šipkou s číslicí 2.

J.K.

H O L U B I C E 5 h - TD pro sešitková vydání

Ve Zpravodaji 29/93 byla otištěna výzva ke sběratelům týkající se zapůjčení známkového materiálu nebo jeho xerokopií, které by umožnilo dokončení studia odchylek v obrazu a kresbě známky a to zejména u 2. TD pro sešitková vydání známek Holubice 5 h.

Na výzvu se ozvalo několik sběratelů, kteří poslali poslali zajímavý filatelistický materiál. Nejvýznamnější z hlediska studia bylo zaslání xerokopie otisku celé 2. TD Ing. Toušem z Plzně a zapůjčení velkých bloků TB přítelem Chvalovským. Opětovným studiem obou TD pro sešitková vydání byly zjištěny m.j. i další tři vady dodatečně vzniklé na negativu (ZP: 5, 82 a 85) a další vady charakteristické pro některá zn. pole konkrétních tříctibloků, z kterých byla celá tisková forma pro sešitková vydání známek Holubice 5 h sestavena. To vše je zakresleno do schematu, ve kterém je zesíleným orámováním znázorněna vada pomocné sestavy (ZP 51) a jediná původní vada druhého negativu (ZP 3). Vady dodatečně vzniklé na druhém negativu (ZP: 5, 6, 11, 13, 17, 21, 22, 31, 32, 43, 45, 61, 73, 82 a 85), t.j. vady vyskytující se jen na určitém, omezeném, počtu TD jsou označeny přerušovaným zesíleným orámováním. Vady další, charakteristické jen pro některá zn. pole konkrétního tříctibloku, jsou označeny menším přerušovaným rámečkem.

Ze schematického nákresu uspořádání obou TD je zřejmé, že u úzkých protichůdných dvojic se u 1. TD "protichůdně setkávají" známky ze sedmých svislých řad klasických stokusových TD, zatímco u 2. TD jsou to známky z prvních svislých řad. Pro široké protichůdné dvojice je naopak charakteristické, že na nich až jsou z 1. či 2. TD, lze nalézt jen známky prvních a pátých svislých řad. Vzhledem k výskytu typických a dalších kontrolních vad na známkách z prvních, pátých a sedmých svislých řad, lze u 80% exemplářů protichůdných dvojic určit nejen zda pochází z 1. nebo 2. TD, ale i jejich umístění vzhledem ke známkovým polím TD pro sešitková vydání.

1. TD

I.

5	6	7	97	96	95
15	16	17	87	86	85
25	26	27	77	76	75
35	36	37	67	66	65
45	46	47	57	56	55
55	56	57	47	46	45
65	66	67	37	36	35
75	76	77	27	26	25
85	86	87	27	26	25
95	96	97	7	6	5

II.

III.

1	2	3
11	12	13
21	22	23
31	32	33
41	42	43
51	52	53
61	62	63
71	72	73
81	82	83
91	92	93

2. TD

I.

1	2	3	93	92	91
11	12	13	82	81	80
21	22	23	72	71	70
31	32	33	62	63	61
41	42	43	52	53	51
51	52	53	42	43	41
61	62	63	32	33	31
71	72	73	22	23	21
81	82	83	12	13	11
91	92	93	1	2	3

II.

III.

5	6	7
15	16	17
25	26	27
35	36	37
45	46	47
55	56	57
65	66	67
75	76	77
85	86	87
95	96	97

Detailní popisy odchylek v obrazu a kresbě známky na jednotlivých ZP, včetně jejich nákresů, jsou podchyceny ve druhém vydání studie "Holubice 5 h - TD pro sešitková vydání", která byla dokončena v lednu 1995.

J. Kašpar

H O L U B I C E 20 h, II. typ
určení Tl retuše na ZP 33 - varianta A

Ve Zpravodaji 19/1991 bylo uvedeno doplnění a upřesnění retuší barevné skvrny v psaníčku na ZP 33. U zjištěných osmi variant těchto retuší bylo tehdy pouze určeno, že čtyři z nich (A až D) pochází z některé TD zhotovené galvanoplastikou podle 1. matrice a zbývající čtyři (E až H) z TD zhotovených podle druhé matrice. V době zveřejnění příspěvku nebyla známa konkrétní TD ani pro jednu z variant. Koncem roku 1993 se mi dostala do ruky barbarsky, na části větší i menší, roztrhaná archovina z TD 13 - 27. Na ZP 33 otisku této TD se nachází retuš výše uvedené vady - varianta A.

J.K.

Osv. republika 40 h - varianty retuší na ZP 60

Retuše tohoto známkového oble jsou známy na známkách I. a II. typu, na známkách s HZ 14, LHZ 14 a ŘZ 13 3/4 a také na známkách vytiskných na korespondenčních lístcích. Opravy skvrny v lícových lístcích byly provedeny na každé desce před zahájením tisku známek. Zatím se podařilo odkázat dvě varianty "původní vady" na známkách II. typu /obr. 1 a 2/ a sedm variant retuší této vady /obr. 3 až 9/.

Je zadokumentováno celkem dvanáct stokusových lepených tiskových desek a dvě desky pro známky těte-běche. V uvedeném počtu dvanácti TD jsou zahrnuty i dvě TD se známkami I. typu, které v pořadí vyrobených desek zaujímají zatím 7. a 8. místo. Protože původní vadou na ZP 60 je vadou negativu je logické, že musí existovat také dvanáct retuší, případně známek s původní vadou, vytiskných ze stokusových desek.

Nedolné bílé kroužky na ZP 60 vytiskně z tiskových desek 1 a 2 byly až dosud rozečívány za dvě odlišné varianty původní vady negativu, podobně jako shodné známky z tohoto ZP na I. typu.

Studiem známek vytiskných na korespondenčních lístcích bylo ověřeno, že na ZP 60 jednoho druhu KL je na známce neúplný bílý kroužek /obr. 10/, na druhé však kroužek chybí a je na něm jen barevná skvrna /obr. 11/. Tato skutečnost mě přivedla na myšlenku, zda právě ona známka bez kroužku vytiskná na jednom ze dvou druhů KL, není pravou původní vadou a všechny známky s kroužky jsou dalšími variantami retuší a nikoliv tedy původními vadami.

Sběratelé-specialisté dobře vědí jak snadné je objevit "novou retuš", ale jak nesmírně obtížné je zdůvodnit, že se skutečně o retuš jedná a nikoliv třeba jen o dříšasnovou vadu tisku. Nezdůvodněně objevy takovýchto "retuší" jsou vždy podrobny tvrdé kritice se strany sběratelů.

K ověření srovnosti své myšlenky jsem použil dvou způsobů měření. Nejprve jsem velmi přesným měřítkem změřil na známce II. typu vzdálenost pravé strany lícového lístku od pravé číslice čtyři. Stejný postup jsem uplatnil při změření vzdálenosti pravé strany neúplného kroužku od pravé číslice. Měřením

byly zjištěny, že kroužek je blíže k číslici čtyři než pravá strana lírového lístku známky bez původní vady.

Protože jen málo sběratelů vlastní očesné měřítko a pro ostatní by bylo obtížné ověřit správnost mých zjištění, použil jsem ještě přikaznější metodu.

U odborníka fotografa jsem si podle vytištěných známek bez vady na ZP 60 a s tzv. původní vadou nechal zhodnotit přísvitné pozitivy a negativy, příslušně zvětšené.

Přiložením průsvitného pozitivu známek z obrázků 1 a 2 na pozitiv známky s úplnými lírovými lístky se zcela zřetelně ukázalo, že větší část bílého kroužku se nachází zcela mimo původní kresbu pravého lírového lístku a že kroužky jsou blíže k číslici čtyři, jak již bylo zjištěno prvním měřením.

Z výše uvedeného lze tedy učinit závěr, že známky dosud používané za původní vady /obr. 1 a 2/ jsou ve skutečnosti nemůžlými retušemi. Jedinou známkou s původní neotrávenou vadou negativu je známka vytištěná na korespondenčním lístku /obr. 11/. Rovněž známky I. typu na ZP 60 s naúplnými bílými kroužky jsou retuše a nikoliv původní vady, podobně jako i kroužek na známce vytištěné na KL /obr. 10/.

Kromě retuší na známkách docházejících z TD 73 /viz přísl. studie/ je tedy ověřeno jedenáct variant retuší z celkového počtu 12. desek. Stále tedy chybí objevit jednu variantu vady či retuše na známce II. typu /TD 3 nebo 4/. Pokud se někomu dojde k nalezení této chybějící varianty, uvítám s ohledem o její existenci.

Josef Chvalovský

U p o z o r n ě n í .

Asi jste již poznali, že přiložená studie 60 hal OR modrá od př. Chvalovského je číslována tak, aby z ní bylo možno po ukončení vytvořit samostatnou studii! Někteří jste nám psali, že vám chybí stránky ku př. 9 až 16, což nahražuje přiložená studie s jiným číslováním.

Redakce.

OSVobozená REPUBLIKA 60 h

Vady negativu na ZP 38 a 39

VHB

Zpracoval: J. Chvalovský - březen 1994

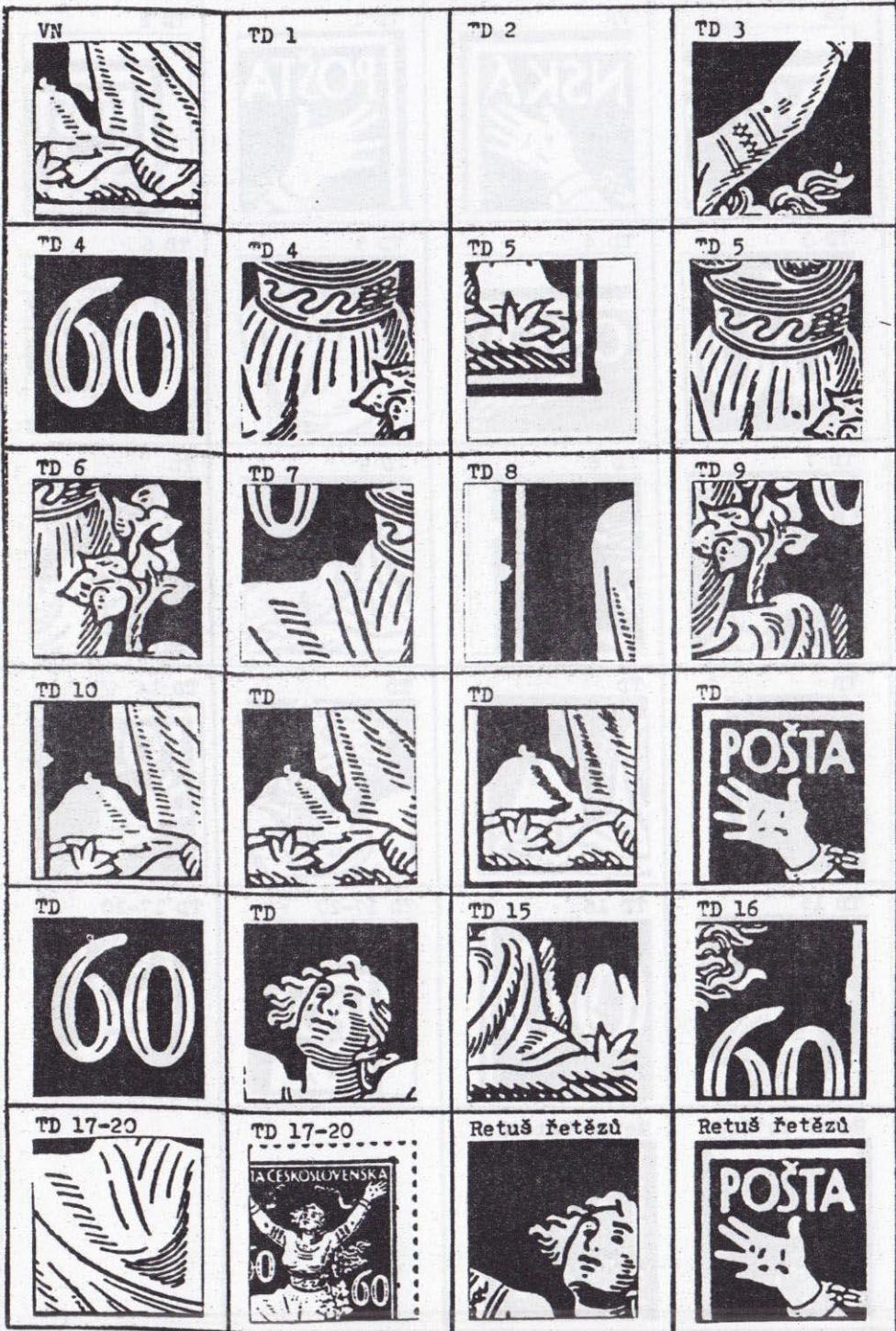
Vada negativu na známkovém poli 38 se objevila až na známkách vytiskných v pořadí z třetí tiskové desky. Známek s VN se v balíčkovém materiále nachází poměrně hodně, většina však nemá další kontrolní znaky, takže jejich zařazení je značně problematické. Určování jen podle počtu a výraznosti barevných bodů v dlaních je nemožné vzhledem k vstupnému opotřebování desky během tisku a tím i změnám kresby v dlaních.

Podobně jako v předchozích studiích VN nejsou uváděna některá pořadová čísla desek, protože období tisku mezi desátou a čtrnáctou TD je z důvodu nedostatku podkladů stále málo probádané.

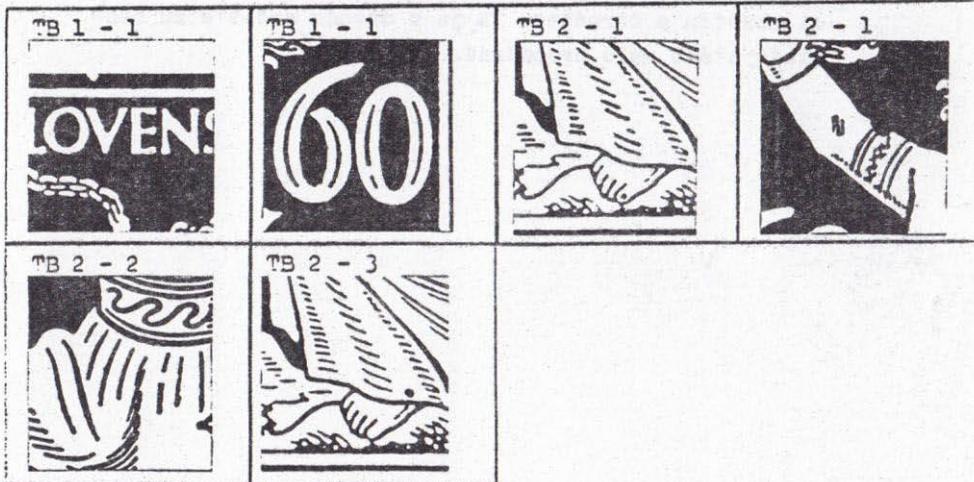
ZP 38 - vada negativu

VN - bílá skvrna ve stínování sukně nad prsty pravé nohy

- TD 1 - VN ještě nebyla
- TD 2 - VN ještě nebyla
- TD 3 - skvrnka u třetí ozdoby rukávu levé ruky
- TD 4 - skvrnka na pravém stínování pravé nuly
- u části nákladu přerušená kresba pod druhou
vlnovkou v pase -
- TD 5 - pravý rám u spodního rohu zesílený
- dva body v levém lípovém lístku
- u části nákladu skvrnka mezi 6. a 7. svislým stínováním pod pasem
- TD 6 - dva barevné body v levém lípovém lístku
- u části nákladu malá skvrnka u pátého svislého stínování pod pasem
- TD 7 - chybí prvé svislé stínování pod pasem
- TD 8 - vryp do levého rámu proti kolenu pravé nohy
- TD 9 - zesílená písmena nápisu
- u části nákladu bílá skvrnka na stonku lípové ratolesti
- TD 10 - rozšířená levá bílá rámová linka nad vrcholkem řípu
- TD - zvětšená vada negativu zejména v levé části
- u části nákladu slité ozdoby rukávů a stínování řípu
- TD - bílá skvrnka na palci pravé ruky
- TD - přerušené pravé stínování levé číslice šest
- TD - zkrácená kresba levého obočí a oka
- TD 15 - nedělené prameny vlasů u pravé strany obličeje
- slité stínování podél chodidla levé nohy
- TD 16 - rozšířená pravá bílá rámová linka nad číslicí
- TD 17 - 20 bez rozlišení desek:
- poškozené nebo zcela přerušené druhé šikmé stínování pod pasem
- skvrnka na pravém horním rohem známky
- RETUŠ obou řetězů
zkrácená kresba vlasů na pravé straně hlavy
zkrácený malíček pravé ruky

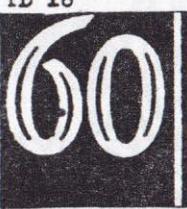
- TD TB 1 - blok 1 - malý vryp do horního rámu nad písmenem V ve VEN
- přerušené levé stínování pravé nuly
- TD TB 2 - blok 1 - u VN přerušeno jen jedno stínování v sukni
- skvrna na horní části třetí ozdoby rukávu pravé ruky
- blok 2 - u části nákladu přerušené páté svislé stínování pod vasedem
- blok 3 - skvrnka v sukni nad prsty pravé nohy

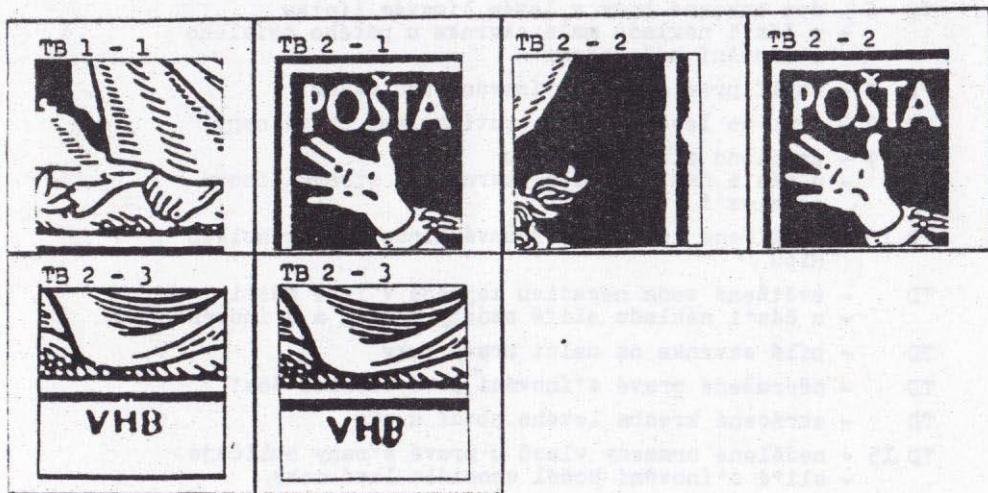
ZP 39 - vada negativu

VN - barevná skvrna v horní bílé rámové lince mezi písmeny VE
- šikmo seřízlá příčka písmene Á ve SKÁ

- TD 1 - v pravé dlani dva a nebo žádné body
- nízké písmeno H ve VHB
- u části nákladu doškozené stínování pravé nuly
- TD 2 - na horním rámu u levého rohu malá skvrnka
- u části nákladu malé vrypy do horního rámu u obou rohů
- TD 3 - bílý výběžek z pravé číslice šest
- u části nákladu přerušené druhé šikmá stínování pod pasem
- TD 4 - spojené písmena OS
- u většiny nákladu žádné body v dlani pravé ruky
- TD 5 - přerušené, nebo jen narušené prvé šikmá stínování pod pasem
- TD 6 - dva barevné body v levém lípovém lístku
- TD 7 - odlišná sestava bodů v dlani pravé ruky
- chybí prvé stínování pod pasem
- kraťší pravá nožička písmene H ve VHB
- TD 8 - vryp do pravého rámu proti vlasům pod levou rukou
- u většiny nákladu dlaně bez bodů
- TD 9 - zesílená písmena nápisu
- čtyři výrazné body v dlani pravé ruky
- slité stínování podél chodidla levé nohy
- TD - prvé ozdoba na rukávu pravé ruky zeslabená
- menší písmeno H ve VHB
- pravý vrcholek Kriváně málo oddelený
- TD - dva vrypy do vnitřní strany pravého rámu
- TD - bílá skvrnka na vrcholku Kriváně
- TD - přerušená kresba levého obočí
- menší kresba levého oka
- TD - bílá skvrnka na písmenu T
- TD 15 - slité prameny vlasů u pravé strany obličeje
- širší ústa
- slité stínování podél chodidla levé nohy
- TD 16 - skvrnka v pravé číslici šest
- menší písmeno H ve VHB
- TD 17 - 20 bez rozlišení desek:
- zkrácené horní části ozdob obou rukávů
- pět bodů v dlani pravé ruky
- bod nad levým horním rohem známky
- RETUŠ obou řetězů, vynechaný perf. otvor na pravé straně známky
- RETUŠ řetězu na levé ruce

VN 	VN 	TD 1 	TD 2
TD 3 	TD 4 	TD 5 	TD 6
TD 7 	TD 8 	TD 9 	TD
TD 	TD 	TD 	TD 14
TD 15 	TD 16 	TD 17-20 	TD 17-20
Retuš řetězů 	Retuš řetězů 		

- TD TB 1 - blok 1 - bod v palci pravé nohy
- v dlani pravé ruky 1 bod a čtyři čárky
- TD TB 2 - blok 1 - chybí první sínování pod basem
- v dlani pravé ruky 3 body a dvě čárky
- blok 2 - vryp do pravého rámu proti lokti levé ruky
- v dlani pravé ruky zahnutá čárka u zápeští
- blok 3 - dva malé vrypy do spodního rámu nad VHB
- nakloněné větší písmeno B ve VHB

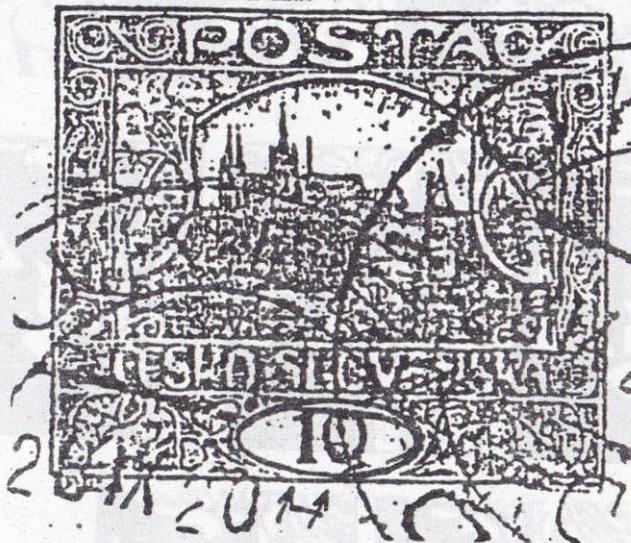

10 KL

11 KL

Náhodná vada na Hradčany 10 hal zelená.

Na lo hal známce V.kresby světle zelené - per.
13 3/4: 13 1/2 jsem našel nahodilou vadu - zdvojený štítek. Ve sbírce ji má též pan Schreiber z Litoměřic. Je to sice nahodilá vada, ale velice zda řilá. Pokud jste ji také našli nebo máte ji ve sbírce, ozvěte se na adresu :
Josef Beloubek, Jiřího z Poděbrad 38/184
412 01 Litoměřice.

Nahodilá desková vada u 10 hal zelené - perforované

Zdvojený štítek nad hodnotou 10 hal.

Známka pofis 6A - 13 3/4 : 13 1/2

Hradčany V. kresba - část IX.

Hodnota 5 h číslo katalogu 4.

Nová známka 5 h vydaná v V. kresbě a modrozelené barvě měla nahradit známku stejné hodnoty, ale v nevyhovující světle zelené barvě. Vydaná byla 1. srpna 1919.

Při tisk výplatních známk bylo připraveno celkem šest tiskových desek, které byly před tiskem umístněny vždy po čtyřech v tiskové formě. Jednou byly v tiskové formě všechny čtyři tiskové desky hodnoty 5 h, šestkrát vždy dvě desky 5 h společně s deskami jiných hodnot emise Hradčany, dvakrát společně s deskami novinových známk a jednou se známkami doplatními. Sestavy ukazují diagramy tiskových forem.

5 h V I. TD	400 h	120 h	5 h V I.TD	5 h V III.TD	5 h V I.TD
5 h V II.TD	400 h	120 h	5 h V II.TD	5 h V IV.TD	5 h V II.TD
5 h V ? TD	120 h	1 h	5 h V ? TD	5 h V ? TD	100 h
5 h V ? TD	120 h			5 h V ? TD	100 h
15 h	5 h V ? TD	5 h V ? TD	5 h V 30 Dop.	5 h V ? TD	5 Nov.
15 h	5 h V ? TD	5 h V ? TD	5 h V 30 Dop.	5 h V ? TD	2 Nov.
5 h V IV.TD	10 Nov.				
5 h V III.TD	10 Nov.				

Přepážkové listy podle původu k tiskové desce lze rozlišit podle následujících deskových značek :

- I. TD - Bez označení
- u části nákladu dole seřízlá číslice 5 v počítadle 5*-
- II.TD - číslice 5 dole seřízlá v počítadle 5*-
- III.TD - římská číslice III. pod 100. známkovým polem
- IV.TD - římská číslice IV. pod 100. známkovým polem
- V. TD- nedovřený a tupý oblouček číslice 5 v počítadle -*50
- VI.TD - bez označení

Známky lze rozlišit i podle typu 4. spirály. Tisková deska I. - IV. měla 4. spirálu opravenou, tedy uzavřenou a deska V. a VI. měla 4. spirálu bez opravy - otevřenou.

Celkem bylo vytiskáno 119 870 000 ks známek, které podle oddělování a účelu lze rozdělit takto:

Výplatní známky:

Střihané		22 784 900 ks
Zoubkováné: HZ 13 3/4 : 13 1/2	(HZ A)	31 250 000 ks
HZ 11 3/4	(HZ B)	31 250 000 ks
ŘZ 13 3/4	(ŘZ C)	31 250 000 ks
ŘZ 11 1/2	(ŘZ D)	50 000 ks
ŘZ 11 1/2 : 10 3/4	(ŘZ E)	1 200 000 ks
ŘZ 13 3/4 : 11 1/2	(ŘZ F)	980 000 ks

Přetisk SO 1920:

Střihané i zoubkováné	1 105 100 ks
Z tohoto množství byla použita nepatrná část známek pro přetisk VZOREC a ministerské zoubkování.	

Mimo opravu vějíře pravé holubice provedené v I. a II. tiskové desce (+ -), byla provedena oprava 4. spirály u I. - IV. tiskové desky. Oprava byla provedena na všech známkových polích mimo 91. ve II. TD a 22. ve III. TD. V. i VI. tisková deska zůstala bez opravy. Je samozřejmé, že neopravená známková pole ve II. a III. tiskové desce dávají možnost vzniku spojených spirálových typů. Zejména v zoubkování D jsou velmi hledané.

Přepážkové listy V. a VI. tiskové desky byly všechny opatřeny zoubkováním. Přesto však lze vyjímečně najít známky z těchto desek střihané. Protože se vyskytuje i razítkované, není pravděpodobné že pochází z tiskového odpadu, jak uvádí Monografie.

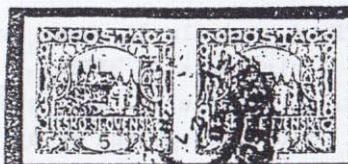
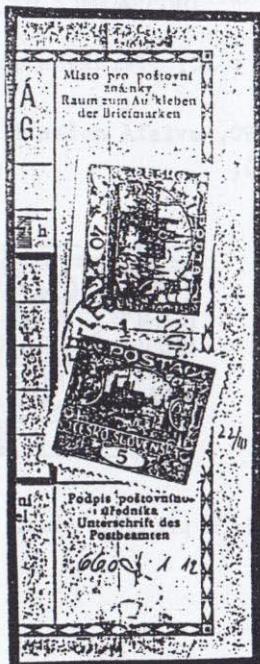
Barva známek vykazuje celkem pět barevných odstínů a to: světle modře zelený, modře zelený, trávově zelený, zelený a tmavě zelený. Všechny barevné odstíny lze nalézt jen u známek střihaných a u zoubkováných hřebenově 13 3/4 : 13 1/2. Cenově se barevné odstíny nerozlišují.

Známka 5 h V byla také vytiskána na telegramu s posečkaným vyúčtováním. Všechny mně doposud známé exempláře mají 4. spirálu ve II. typu. Přestože na jednom formuláři je otisk

štočku ze 71. známkového pole se známou charakteristickou sekundérní vadou " bílý bod na spojnici 4. a 5. spirály ", nelze jednoznačně určit tiskovou desku, ze které by mohl být štoček vyříznut. Paprsky jsou velmi podobné IV. tiskové desce, ale chybí přerušený hodnotový ovál nahore. Bohužel je velmi málo exemplářů pro přesné určení.

Před několika lety pan Ryvola vyslovil názor, že byly ještě další dvě tiskové desky, tedy VII. a VIII., jejichž otisky jsou velmi podobné otiskům V. a VI. tiskové desky. Dokázáno to nebylo. Zřejmě jde o otisk V. a VI. tiskové desky a vlivem opotřebení či tisku vykazují odchylky.

Dále uvádím charakteristické deskové vady některých známkových polí, rozšiřuji a upřesňuji vady, které uvádí Monografie.

Společné vady více tiskových desek (sekundární).

I. TD

II. TD

53. známkové pole.

Bílá čárka dole v K ve SKO.

I. TD. 4. spirála II. typ, světlina v O v PO, nad 9. spirálou přerušený pravý rám.

II. TD. 4. spirála II. typ, světlina v O v PO, bod v pravo nahore ve štítku.

III. TD

IV. TD

III. TD. 4. spirála II. typ, světlina v O v PO, přerušená spojnice 3. a 4. háčku.

IV. TD. 4. spirála II. typ, světlina O v PO, svislá nožka K ve SKO dole spojena se spojnicí rámců.

V. TD

VI. TD

V. TD. 4. spirála I. typ.

VI. TD. 4. spirála I. typ, dva barevné body u pravého rámu.

I. TD

II. TD

57. známkové pole.

Levá nožka A v TA spojená s horní příčkou.

I. TD. 4. spirála II. typ, na 3. háčku dole výstupek

II. TD. 4. spirála II. typ, zleva nahoře vryp do A ve ŠTA.

III. TD

IV. TD

III. TD. 4. spirála II. typ, protažený horní rámeček do prahého rohu.

IV. TD. 4. spirála II. typ, vryp do levého rámu proti holubici.

VI. TD

VI. TD. 4. spirála I. typ.

NOVINOVÉ VÝPLATNÉ

Společnost sběratelů knih-
tiškových známok, SČF,
Praha 3-Seifertova 7
130 00

Podávání novinových zájilok
povoleno Ředitelstvím poštov-
ní přepravy Praha č.j. 3244/93
ze dne 9.11.1993